

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. aprila 2018. godine
Br. ref.: RK 1202/18

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. КI. 50/17

Podnositelj

Ismail Hasani

**Ocena ustavnosti presude Pml. br. 265/2016 Vrhovnog suda Kosova
od 22. novembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnositelj zahteva

- Zahtev je podneo Ismail Hasani iz sela Smira, opština Vitina (u daljem tekstu: podnositelj zahteva), koga zastupa Rifat Abdullahi, advokat iz Uroševca.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Pml. br. 265/2016, od 22. novembra 2016. godine, Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), kojom je odbijen zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti protiv presude Apelacionog suda (PA1. br. 1164/15 od 9. juna 2016. godine) u vezi sa presudom Osnovnog suda u Gnjilanu (presuda P.br. 434/14 od 18. jula 2015. godine).
3. Osporena presuda Vrhovnog suda je uručena podnosiocu zahteva 22. decembra 2016. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke kojom su, navodno, povređena prava podnosioca zahteva garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) kao i članom 2. (Pravo na žalbu u krivičnim stvarima) i članom 4. (Pravo da se ne bude suđen ili kažnjen dva puta u istoj stvari), protokola 7 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 18. aprila 2017. godine, podnositelj zahteva je putem pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 24. aprila 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija Almira Rodrigues (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Ivan Čukalović.
8. Dana 27. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu Kosova.
9. Dana 9. novembra 2017. godine, podnositelj zahteva je podneo dodatna dokumenta Sudu.
10. Dana 21. februara 2018. godine, nakon razmatranja izveštaja sudske izvestioca, Veće za razmatranje, je iznalo preporuku Sudu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 18. juna 2015. godine, Osnovni sud u Gnjilanu-Odeljenje u Vitini (presudom P. br. 434/14) je oglasio krivim podnosioca zahteva za krivično delo lažno prijavljivanje i osudio na novčanu kaznu. U obrazloženju stoji:

“ [...]okrivljeni je podneo lažnu prijavu, prouzrokujući pokretanje krivičnog postupka za krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti [...] prilikom istrage utvrđeno da je okrivljeni namerno podneo lažnu prijavu iako je znao da službenici [...] nisu izvršili to krivično delo. ”

12. Podnositelj zahteva je protiv presude Osnovnog suda izjavio žalbu Apelacionom sudu.
13. Dana 9. jula 2016. godine, Apelacioni sud je (presudom PA1. br. 1164/15) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Osnovnog suda.
14. Podnositelj zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv presude Apelacionog suda i Osnovnog suda.
15. Dana 22. novembra 2016. godine, Vrhovni sud Kosova je (presudom PML. br. 265/2016) odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presuda Osnovnog suda i Apelacionog suda.

Navodi podnosioca

16. Podnositelj zahteva navodi povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje, pravo za žalbu u krivičnom predmetu i pravo da ne bude dva puta osuđivan ili kažnjen za isto krivično delo.
17. Podnositelj zahteva smatra da: *“Prvostepeni sud nije sproveo pravično i nepristrano suđenje, već je nasuprot tome pri razmatranju ovog krivičnog predmeta bio pristrasan jer je takvom odlukom teško oštetio tužilačku stranu uprkos činjenici da tokom krivičnog postupka nije utvrđena krivična odgovornost optuženog.”*
18. Podnositelj zahteva tvrdi da *“bez obzira na svojstvo lica koje učestvuje u ovom postupku, mora se sprovoditi pravda, ali su i sudovi višeg stepena nažalost potvrdili presudu prvostepenog suda. Ovlašćavanjem lica krivim za radnje koje ne predstavljaju krivično delo i za koje nije utvrđena krivična odgovornost optuženog, može se negativno uticati na uspeh tužioca u parničnom postupku, i upravo je sa tom namerom postupila tužena strana kada je podnela krivičnu prijavu protiv sada podnosioca ovog zahteva.”*
19. Podnositelj zahteva od Suda traži da: *“zahtev proglaši prihvatljivim, [...] utvrdi povredu člana 31. Ustava Republike Kosovo u vezi sa članom 6. i članovima 2 i 4 protokola 7 Evropske konvencije o ljudskim pravima, [...] poništi presudu Pml. br. 265/2016 Vrhovnog suda Kosova, presudu PA1. br. 1164/15 Apelacionog suda i presudu P.br. 434/14 Osnovnog suda u Gnjilanu-Odeljenje u Vitini i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.“*

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom o radu.

21. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. (Jurisdikcija i ovlašćene strane) Ustava koji propisuju:
- “ 1. *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
(...)
7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
22. Sud se poziva i na član 49. Zakona, koji propisuje:
- “*Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositelj primio sudsku odluku.*”
23. Sud se, dalje, poziva na pravilo 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika o radu, koje predviđa:
- “(1) *Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*
[...]
(d) *ako je zahtev prima facie opravдан ili nije očigledno neosnovan.*
- (2) *Sudu proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*
[...]
(b) *da iznete činjenice ni na koji način ne opravдавaju tvrdnju o kršenju osnovnih prava.“*
24. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnositelj zahteva ovlašćena strana da podnese zahtev, da je iscrpio sva pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i da je zahtev podneo u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca kao što je propisano u članu 49. Zakona.
25. Međutim, Sud se poziva i na član 48. Zakona [Tačnost podneska], koji kaže:
- Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori.*
26. Sud primećuje da je podnositelj zahteva jasno naveo prava za koja tvrdi da su mu povređena, kao i konkretan akt javnog organa.
27. Što se tiče primenjivosti pravila 36 (1) (d) i (2) (b), Sud smatra da je srž žalbe podnosioca zahteva da redovni sudovi nisu pravično i nepristrasno sproveli postupak i na taj način podnosioca oglasili krivim za delo koje ne predstavlja krivično delo.
28. Što se tiče ovih tvrdnjih podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Vrhovni sud (presuda pml. br. 265/2016) odbio zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presuda Osnovnog suda i Apelacionog suda.

29. Vrhovni sud je zaključio da “[...]U zahtevu za zaštitu zakonitosti navodi se da je na štetu osuđenog došlo do povrede krivičnog zakona, jer njegove radnje ne predstavljaju krivično delo. Ovo zbog razloga gde osuđeni nije obavestio niti jedno konkretno lice, već je tražio isplatu penzija i nije pružio nikakav dokaz o krivičnom delu za koje je inicirao krivični postupak. Međutim, ovaj sud nalazi da, na osnovu odredbi člana 390 stavka 1 KZRK-a “Svako lice koje lažno prijavi službenom licu koje vrši istragu ili gonjenje da je određeno lice izvršilo krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti, sa znanjem da to lice nije izvršilac, kazniće se kaznom [...].”
30. Sud smatra da su osporenom presudom Vrhovnog suda uzete u obzir sve tvrdnje navedene u zahtevima za zaštitu zakonitosti, detaljno su objašnjene sve tvrdnje i obrazloženo je zašto je zahtev odbijen kao neosnovan. Predstavljeni objašnjenja i razlozi nisu rezultat nepravično i nepričasno sprovedenog postupaka ili proizvoljne primene procesnog i materijalnog prava.
31. Sud nadalje smatra da je Apelacioni sud detaljno objasnio i odgovorio na žalbu podnosioca, pružajući jasno obrazloženje na njegove tvrdnje o bitnoj povredi odredaba Krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i o odluci o kazni.
32. Pored toga, Sud primećuje da nisu tačne tvrdnje podnosioca da je proglašen krivim za delo koje ne predstavlja krivično delo, jer u zaključku presude Osnovnog suda u Gnjilanu-Odeljenja u Vitini stoji da “*Sud je analizirao dokaze svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno i došao do zaključka da je optuženi Ismail Hasani iz Uroševca, ulica „Vellezërit Gërvalla“ br. 203, izvršio krivično delo lažno prijavljivanje ili optuživanje iz člana 390. st. 2 u vezi sa st. 1 KZRK-a, što je utvrđeno iz izjava svedoka D.A., koji je ubedljivo opisao slučaj da je optuženi prijavio slučaj pred policijskim službenicima u Gnjilanu, u Regionalnoj jedinici za privredni kriminal (RJIPKK) i iz izjave samog optuženog, u kojoj navodi da je prijavio slučaj policiji u Vitini i Uroševcu.*”
33. Sud primećuje da su redovni sudovi ocenili činjenice, tumačili i primenili odredbe procesnog i materijalnog prava u vezi sa zahtevom podnosioca. Njihovi zaključci su doneti nakon detaljnog razmatranja svih argumenata predstavljenih od strane podnosioca zahteva i oštećene strane.
34. Sud, dalje, primećuje da je podnositelj zahteva ponovio pred Sudom iste argumente koje je pokrenuo u postupku pred redovnim sudovima, naročito u vezi sa utvrđivanjem krivice, činjeničnog stanja i zakonitosti odluka redovnih sudova.
35. Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim ako one mogu povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi: *mutatis mutandis*, Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).

36. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Dakle, Ustavni sud ne može da deluje kao "sud četvrtog stepena" (Vidi: ESLjP, slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65; vidi i: *mutatis mutandis*, Ustavni sud slučaj KI86/11, podnositelj zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
37. Drugim rečima, kompletno utvrđivanje činjeničnog stanja i pravilna primena zakona je puna nadležnost redovnih sudova (stvar zakonitosti).
38. Sama činjenica da se podnositelj zahteva ne slaže sa ishodom postupka u njegovom slučaju ne daje mu pravo da pokrene argumentovanu tvrdnju o povredi prava koja su zaštićena Ustavom.
39. Ustavni sud može samo da razmatra da li su dokazi bili predstavljeni na pravilan način i da li su postupci gledano u celosti sprovedeni tako da je podnositelj zahteva dobio pravično suđenje (Vidi: *inter alia*, slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima usvojen 10. jula 1991. godine).
40. U tom smislu, Sud zaključuje da podnositelj zahteva nije potkreplio tvrdnje da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenom odlukom podnosiocu povređena osnovna prava i slobode garantovane Ustavom i EKLJP (vidi: *mutatis mutandis*: ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06).
41. Sud, dalje, smatra da podnositelj zahteva nije naveo činjenice koje pokazuju da je u postupcima pred redovnim sudovima na bilo koji način došlo do povrede njegovih Ustavom i Konvencijom zagarantovanih prava na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na žalbu u krivičnom predmetu i pravo da ne bude dva puta osuđivan ili kažnen za isto krivično delo.
42. Kao rezime, Sud zaključuje da podnositelj zahteva nije potkreplio svoje tvrdnje, niti je podneo bilo koji *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLJP.
43. Dakle, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglaši neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) (b) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113. 1 i 7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 21. februara 2018. god., je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

